

Huvudman

Thorengruppen AB
Organisationsnummer 556613-9290
jeanette.wilen@thorengruppen.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskola Yrkesgymnasiet Norrköping i Norrköpings kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 7 februari 2022.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800) inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har under vårterminen 2021 och fortsättningsvis under höstterminen 2021 genomfört en tillsyn av Yrkesgymnasiet Norrköping i Norrköpings kommun med huvudman Thorengruppen AB. Efter genomförd tillsyn konstaterade Skolinspektionen brister i verksamheten inom områdena Undervisning och lärande och Arbetsplatsförlagt lärande (APL), grundläggande behörighet och introduktionsprogram. Skolinspektionen beslutade därför den 7 februari 2022 att förelägga Thorengruppen AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

I samma beslut tilldelade Skolinspektionen Thorengruppen AB en anmärkning avseende brist gällande att säkerställa att handledare på arbetsplatsförlagt lärande har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget.

Thorengruppen AB har den 31 augusti 2022 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Den 23 september 2022 inkom huvudmannen med en komplettering i ärendet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Thorengruppen AB har följt föreläggandet och den tilldelade anmärkningen och vidtagit åtgärder så att påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning och lärande – undervisningen i kurser på fordons- och transportprogrammet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att en ny yrkeslärare på fordons- och transportprogrammet började den 8 april 2022. Yrkesläraren fick två introduktionsveckor med utbildning i examensmål för programmet, momentmatriser, målplaneringar, skoljuridik för lärare, trepartssamtal samt betyg och bedömning. Under tre dagar i maj genomfördes ”skuggning” av en legitimerad yrkeslärare på Yrkesgymnasiet i Göteborg och i augusti genomfördes två dagars kompetensutveckling i ledarskap i klassrummet. Den nya yrkesläraren har fått en legitimerad lärare på skolan som mentor. Fram till terminsslutet på vårterminen 2022 var mentorn även med på yrkeslärarens lektioner.

Huvudmannen har redovisat vilka läsår de olika yrkeskurserna på fordons- och transportprogrammet ska genomföras och angett att allt centralt innehåll i kurserna ingår i undervisningen, antingen på APL eller i skolan. Det centrala innehållet har systematiserats i momentmatriser och målplaneringar för respektive kurs. Huvudmannen har även redovisat vilka delar av det centrala innehållet som ska genomföras på APL och vilka delar som ska genomföras på skolan för respektive elev. Enligt huvudmannen kommer tre elever i årskurs 1 att byta APL-plats under två veckor och en elev i årskurs 3 kommer att byta APL-plats under fyra veckor för att allt centralt innehåll ska kunna genomföras. För två elever i årskurs 2 har några delar av det centrala innehållet i en kurs flyttats för att genomföras på skolan istället för på APL. Huvudmannen uppger att yrkesläraren på fordons- och transportprogrammet har besökt samtliga APL-platser och samtalat med samtliga handledare. De har då bland annat gått genom momentmatriser och målplaneringar där det framgår vilka delar av det centrala innehållet i kurserna som eleverna ska genomföra på APL.

Rättslig reglering

I skollagen avses med undervisning sådana målstyrda processer som under ledning av en lärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

I skollagen och gymnasieförordningen anges de nationella programmen i gymnasieskolan samt respektive programs innehåll och omfattning (4 kap. 1 § gymnasieförordning, bilaga 1 till gymnasieförordningen samt bilaga 2 till skollagen). För varje nationellt program finns examensmål som innehåller mål för programmet (16 kap. 6 § skollagen; Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program (SKOLFS 2010:14)).

För varje ämne finns en ämnesplan och utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser (16 kap. 21 och 23 §§ skollagen, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen). Ämnesplanerna innehåller respektive ämnes syfte och vilka kurser som ingår i ämnet. För respektive kurs anges det centrala innehållet som undervisningen i kursen ska behandla. Vidare framgår betygskriterierna för varje kurs som relaterar till det centrala innehållet i kursen och har en koppling till ämnesplanen som helhet.

I ämnesplanerna för ämnena personbilar – reparations- och systemteknik, fordons- och transportbranschen, personbilar – service och underhållsteknik samt fordonsteknik framgår ämnenas syften samt det centrala innehållet som ska behandlas i undervisningen för respektive kurs som ingår i ämnet (Skolverkets föreskrifter SKOLFS 2020:15, 2010:216, 2020:16, 2010:217).

Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper (15 kap. 24 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Rektorn har ett ansvar för att lärare och annan personal får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap samt att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller undervisningen i yrkeskurser på fordons- och transportprogrammet. Mot bakgrund av huvudmannens redovisning bedömer Skolinspektionen att huvudmannen vidtagit åtgärder så att bristerna avseende undervisningen i kurser på fordons- och transportprogrammet är avhjälpata.

Handledare på arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att skolenheten har avslutat samarbetet med de arbetsplatser och handledare som inte har nödvändiga kunskaper eller erfarenheter för uppdraget.

Vidare framgår av huvudmannens redovisning att skolan har gjort insatser för att utbilda APL-handledarna. Samtliga handledare har fått en genomgång om handledarrollen samt vilka krav som ställs på företaget och handledaren. Handledarna har även haft ett extra samtal med skolans yrkeslärare där yrkeslärarna har förklarat betygs- och bedömningsprocessen, förklarat momentmatriser och målplaneringar samt gått igenom kursernas tidsplanering. Under dessa samtal har Skolverkets webbaserade handledarutbildning startats. Fram till terminsavslutningen vårterminen 2022 hade nio handledare genomfört handledarutbildningen fullt ut. Arbetet med att få fler handledare att fullfölja hela handledarutbildningen fortgår. Rektorn har ringt upp alla APL-handledare och bland annat lyft vikten av att slutföra handledarutbildningen. Skolan har också en stående tid varje vecka där handledarna erbjuds att komma till skolan för att genomföra eller slutföra handledarutbildningen. Skolenheten har även tydliggjort för yrkeslärarna vikten av trepartssamtal under APL-besök och att APL-handledaren tydligare ska göras delaktig i den progression som sker inom elevernas kunskapsutveckling.

Huvudmannen uppger i redovisningen att det har säkerställts att skolenheten vid anskaffning av nya APL-platser kvalitetssäkrar att handledaren är en lämplig person för uppdraget.

Rättslig reglering

Av gymnasieförordningen framgår att för en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitats som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som i övrigt bedöms vara lämplig (4 kap. 14 § gymnasieförordningen).

Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2010/11:104 s. 18, 21) är samarbetet mellan skolan och arbetsplatsen samt handledarnas kompetens avgörande för kvaliteten i den gymnasiala lärlingsutbildningen. Läraren och företrädaren för arbetsplatsen bör gemensamt planera och fördela innehållet i utbildningen. Kompetens handlar dels om djup och bredd i yrkeskunskaperna, dels om kunskap om lärlingsutbildningens förutsättningar, till exempel de mål och kunskapskrav som finns för den gymnasiala lärlingsutbildningen. Skolhuvudmannen har ett stort ansvar när det gäller att tillse att handledarna har den kunskap och erfarenhet som krävs för uppdraget.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller att säkerställa att handledare på arbetsplatsförlagt lärande har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget. Mot bakgrund av huvudmannens redovisning bedömer Skolinspektionen att huvudmannen vidtagit åtgärder så att bristerna avseende handledare på arbetsplatsförlagt lärande är avhjälpna.

Ärendet ska därför avslutas.

Beslutet har fattats av utredare Maud Karlström.

Utredare Julia Wuotila har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även jurist Caroline Rönnegård medverkat.